

# СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ



## ПОДАТКОВІ СИСТЕМИ КРАЇН ЄС

спеціальність	072 фінанси, банківська справа та страхування	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	фінанси, банківська справа та страхування	факультет	економічних відносин та фінансів
освітній рівень	перший (бакалавський)	кафедра	фінансів, банківської справи та страхування

### ВИКЛАДАЧ

#### Макогон Віталій Вікторович



Вища освіта – спеціальність «Облік і аудит»

Науковий ступень - кандидат економічних наук 08.07.02 Економіка сільського господарства і АПК

Вчене звання - доцент кафедри фінансів

Досвід роботи – більше 22 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- автор більше 5 методичних розробок;
- автор 10 тематичних публікацій;
- учасник наукових і методичних конференцій;
- незалежне професійне консультування учасників фінансового ринку.

телефон	0502833518	електронна пошта	witmak.ua@gmail.com	дистанційна підтримка	<a href="http://moodle.btu.kharkiv.ua/">http://moodle.btu.kharkiv.ua/</a>
---------	------------	------------------	---------------------	-----------------------	---

До викладання дисципліни долучені:

## ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у здобувачів системи знань у галузі оподаткування на рівні країн ЄС, вивчення особливостей побудови та функціонування податкових систем у країнах ЄС;
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> <li>• оволодіння теоретичними знаннями щодо питань оподаткування та фіскальної практики у країнах ЄС (ЗК02, СК02, СК03, СК05, СК06, СК08, СК12, ПР02, ПР03, ПР04, ПР05, ПР07, ПР08, ПР11, ПР13, ПР16, ПР19, ПР22) / <b>практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання;</b></li> <li>• вивчення досвіду країн ЄС у сфері оподаткування і державних фінансів (ЗК02, СК02, СК03, СК05, СК06, СК08, СК12, ПР02, ПР03, ПР04, ПР05, ПР07, ПР08, ПР11, ПР13, ПР16, ПР19, ПР22) / <b>практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання;</b></li> <li>• застосування досвіду країн ЄС при реформуванні податкової системи в Україні (ЗК02, СК02, СК03, СК05, СК06, СК08, СК12, ПР02, ПР03, ПР04, ПР05, ПР07, ПР08, ПР11, ПР13, ПР16, ПР19, ПР22) / <b>практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання;</b></li> <li>• роз'яснення положень податкового законодавства країн ЄС та їх впровадження в Україні (ЗК02, СК02, СК03, СК05, СК06, СК08, СК12, ПР02, ПР03, ПР04, ПР05, ПР07, ПР08, ПР11, ПР13, ПР16, ПР19, ПР22) / <b>практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання;</b></li> <li>• формування пропозицій щодо вдосконалення податкового законодавства на основі використання інформаційних технологій (ЗК02, СК02, СК03, СК05, СК06, СК08, СК12, ПР02, ПР03, ПР04, ПР05, ПР07, ПР08, ПР11, ПР13, ПР16, ПР19, ПР22) / <b>практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання;</b></li> </ul>
Обсяг і форми контролю	1 кредит ECTS (30, годин): 12 годин лекції, 18 годин лабораторно-практичні; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – диференційований залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

## ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМИ

Компетенції	<p>ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.</p> <p>СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система, страхування та фондового ринку).</p>	Програмні результати навчання	<p>ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.</p> <p>ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.</p> <p>ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи, страхування та фондового ринку.</p>
-------------	---	-------------------------------	---

- СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.
- СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
- СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
- СК12. Здатність аналізувати і розв'язувати завдання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

- ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система, страхування та фондовий ринок).
- ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
- ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.
- ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондовий ринок.
- ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.
- ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
- ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
- ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

## СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

### Модуль 1. Концептуальні основи реалізації спільної податкової політики ЄС

Лекція 1.	ЄС як фіскально-солідарний союз держав	Лабораторно-практичне заняття 1 (ЛПЗ 1)	Податковий союз, його властивості та цілі	Самостійна робота	<p>Ознаки і властивості митного та податкового союзу ЄС.</p> <p>Напрями соціальної політики ЄС.</p> <p>Податкові засоби енергетичної політики ЄС.</p> <p>Поняття та мета гармонізації податків у ЄС.</p> <p>Значення гармонізації непрямих податків, зокрема ПДВ і акцизів.</p> <p>Особливості і проблеми гармонізації прямих податків.</p>
Лекція 2.	Спільна податкова політика ЄС	ЛПЗ 2	Спільна податкова політика ЄС щодо вільного руху товарів, послуг і капіталу на єдиному (спільному) ринку.		
Лекція 3.	Основні цілі та принципи податкової гармонізації в ЄС	ЛПЗ 3	Поняття гармонізації податків. Задачі та процес гармонізації національних податкових систем у ЄС.		

### Модуль 2. Організаційні та інституційні засади оподаткування в ЄС

Лекція 4.	Особливості справляння прямих податків в країнах ЄС	ЛПЗ 6	Правові інструменти регулювання прямого оподаткування.	Самостійна робота	<p>Суть оподаткування за принципом платоспроможності (податкоспроможності) платника.</p> <p>Обмеження заміни у ЄС множини прямих податків єдиним загально-прибутковим і загально-майновим податком?</p> <p>Позитивні і негативні властивості прямих податків.</p> <p>Позафіскальні функції непрямих податків на нафтопродукти.</p> <p>Переваги бальної оцінки результатів роботи податкових інспекторів.</p> <p>Нефіскальні функції податкових органів країн ЄС.</p>
Лекція 5.	Гармонізація непрямих податків в країнах ЄС	ЛПЗ 7	Порівняльна оцінка прямих і непрямих податків. Властивості непрямих податків		
Лекція 6.	Особливості роботи податкових органів в країнах ЄС щодо встановлення партнерських відносин з платниками податків	ЛПЗ 8	Витоки вчення про фіскальне адміністрування: німецька школа камералістів.		

## ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Андрущенко В.Л., Тучак Т.В. Податкові системи зарубіжних країн: навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2023. 236 с.</li> <li>2. Гайдай Ю. Гармонізація податкової політики з ЄС. Рамки та можливості для України. URL: <a href="https://ces.org.ua/harmonizing-taxes-with-the-eu-brief/">https://ces.org.ua/harmonizing-taxes-with-the-eu-brief/</a></li> <li>3. Annual Report of Taxation 2023. URL: <a href="https://taxation-customs.ec.europa.eu/taxation-1/economic-analysis-taxation/annual-report-taxation_en">https://taxation-customs.ec.europa.eu/taxation-1/economic-analysis-taxation/annual-report-taxation_en</a></li> <li>4. Bray S. Mengden A. 2023 European Tax Policy Scorecard. URL: <a href="https://taxfoundation.org/research/all/eu/2023-european-tax-policy-scorecard/">https://taxfoundation.org/research/all/eu/2023-european-tax-policy-scorecard/</a></li> </ol>	Методичне забезпечення	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Податкові системи країн ЄС: методичні вказівки до семінарських і практичних занять та самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня підготовки спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / Т.О. Ставерська, В.В. Макогон. Державний біотехнологічний університет. Харків, 2024. 60 с.</li> </ol>
------------	---	------------------------	---

## СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ (електронне посилання на положення)

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

## НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.